

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w mieście 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W mieście rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkorazowe po 4 ct. od miejsca jednego wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; w Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. A. d'ama, Carrefour de la Croix Rouge 2.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Minister wyznań i oświecenia nadał posadę dyrektora c. k. seminaryum nauczycielskiego męskiego w Krakowie dyrektorowi tutejszemu c. k. seminaryum nauczycielskiego żeńskiego Wincentemu Jabłońskiemu.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 18 kwietnia.

Gdyby sprawa wschodnio-rumelska nie została była już przez Turcyę skazana na nową zwłokę, to taki sam los musiałby ją spotkać ze strony Rosyi, dla której w tej chwili wszystko bliednieje i schodzi na drugi plan wobec zamachu na życie cara. We wszystkich stolicach europejskich koła polityczne zajęte są dotąd tylko tym wypadkiem, coż więc mówić o samej Rosyi, która nie może ochłonąć z przerażenia. Choćby sympatya dla Bułgarów i troskliwość o ich losy były jeszcze raz tak wielkie, to musiałby chwilowo pójść w zapomnienie teraz, gdy społeczeństwo rossyjskie ma wszelkie powody do niepokoju o własne losy i o swoją przyszłość najbliższą. Jeżeli zewnątrz polityka Rosyi była wiernym wyrazem opinii społeczeństwa, to od niedzieli sprawa wschodniej Rumelii musiałaby wejść w nowe stadyum. Zajmowanoby się losem Bułgarów rumelskich nie jak dotąd z przesadną troskliwością, lecz tylko o tyle, o ile tego wymaga rzeczywiste niebezpieczeństwo. Natomiast cała czujność i akcyja rządu zwróci-

łyby się na pole polityki wewnętrznej, na którym nihilizm rozpanoszył się tak zuchwale.

Gdyby zaś rzeczywiste niebezpieczeństwo było dyrektywą wschodniej polityki Rosyi, w tej chwili ks. Gerczakow mógłby odstąpić od wielu niedawnych wymagań. Wschodnia Rumelia bowiem znacznie się uspokoiła a choć wiosna rozpoczęła się tam na dobre, nikt nie myśli o rozpoczęciu zapowiedzianego jeszcze w zimie powstania. Termin wymarszu wojsk rossyjskich jest już niedaleki, więc jeżeliby groźby w zimie tak często powtarzane ziściły się miały, już dziś oddziały powstańcze powinnyby szykować się do boju. Nawet z Tirnowy nie nadchodzą wiadomości niepokojące, a tam przecież w każdym razie koncentrowałyby się kierownictwo zbrojnej akcyi pod osłoną tych samych wybiegów, które dotąd maskowały podleganie wyzwolonych Bułgarów w niewyzwolonej Rumelii.

Bułgarzy praktycznie sobie postępują. Jak długo ks. Dundukow nieaktownymi mowami utrzymywał ich w błędnej opinii, że traktat berliński jest i pozostanie martwą literą, jak długo podwładni ks. Dundukowa pośrednio zachęcali do urządzania demonstracyi przeciw temu traktatowi, cała Rumelia zdawała się być ogniskiem rewolucyjnym. Formowano liczne oddziały na papierze, rozdawano stopnie komendantów i oficerów w armii powstańczej, zapewniano świat cały o gotowości wszystkich Bułgarów do przeniesienia śmierci nad życie pod panowaniem tureckim i t. d. Czy wszystko to nie działo się w tem przekonaniu, że wcale nie przyjdzie do walki, bo Rosya ujmie się na seryo za Rumelią a strwożona Europa ule-

ganie stanowczym żądaniom rossyjskim. Jeżeliby tak nie było, to zapal powinienby się podwoić od chwili, gdy ks. Dundukow zaczął usuwać iluzye o niewykonalności traktatu berlińskiego a dyplomacya rossyjska wyparła się wszelkiej styczności z propagandą powstańczą w Rumelii.

Mimo to wszystko nie można na pewno powiedzieć, że restytucya władzy sultańskiej w Rumelii odbędzie się gładko i bez trudności po wymarszu Rossyan. Szczęście zaczęło Bułgarom sprzyjać na każdym kroku, więc nie jestto rzeczą niemożliwą, żeby tu i ówdzie nie znalazła się zgraja sfałnatyzowanych ludzi, gotowych do wywołania rozruchu bez nadziei i zamiaru zbrojnego obalenia traktatu berlińskiego, lecz tylko w celu stworzenia chaosu i uzyskania podstawy do interwencyi europejskiej. Z tego powodu choćby Rosya całkowicie opuściła kwestyę Wschodniej Rumelii, reszta mocarstw dbałych o porządek prawny na Wschodzie, nie przestanie czujnie śledzić sytuacji i liczyć się z wszelkimi wypadkami. Traktat berliński także liczył się z ewentualnością najgorszą i dlatego zawiera postanowienie na wypadek ziszczenia się obawy. Plan mieszanej okupacyi miał tylko zastąpić te postanowienia ewentualne, t. j. powołanie wojsk tureckich, stosowniejszymi środkami zaradczymi, ale nie wypełnić luki, która wcale nie istniała. Stanowczy nawet upadek planu okupacyjnego nie równa się bynajmniej oddaniu całego rozwoju wypadków na łaskę losu, a zresztą według najnowszych wiadomości myśl okupacyi mieszanej nie została jeszcze ostatecznie zaniechana.

Stan szkół ludowych w Galicyi

w roku 1877/8.

V.

Ustawa o nadzorze przyznaje przewodniczącemu rady szkolnej okręg. prawo przydzielania jej całotom spraw wpływających do referowania, a na władzę polityczną powiatu wkłada obowiązek dostarczania radzie potrzebnych ubikacyi i sił pomocniczych a oraz opędzania jej potrzeb kancelaryjnych. Otóż te przepisy ustawy nie wszędzie dały się wykonać. Członkowie rad szkolnych okręgowych, którzy najczęściej nie mieszkają w siedzibie jej urzędowania, albo nie biorą spraw do referowania, albo przewodniczący sam nie przydziela im z obawy, że naraziłby je na zwłokę czasem zbyt długą. §. 38 teje ustawy pozwala delegatom rad powiatowych, zasiadającym w radach szkolnych okręgowych, zwiedzać wszystkie szkoły ludowe swoich powiatów, co nader byłoby pożądanem w stosunkach naszych. Lecz z dotychczasowych doświadczeń okazało się, że z prawa tego nie korzystano w dostatecznym stopniu.

Łatwo się tedy przekonać, że rady szkolne okręgowe nie wywiązują się z zadania swego w sposób zamierzony w ustawie, że zatem główny ciężar nadzoru szkolnego okręgowego spada na c. k. inspektorów okręgowych, którzy tem samem muszą nietylko zadatwić największą część spraw wpływających do rad szkolnych okręgowych, ale w dodatku w myśl swej instrukcyi służbowej zwiedzać każdą ze szkół ludowych okręgu przynajmniej dwa razy w roku.

Przed reorganizacją okręgów szkolnych było 22 inspektorów okręgowych, a obecnie jest ich 35, ponieważ dwóm z pomiędzy nich przydzielono po 2 okręgi szkolne. Praca biurowa każdego z inspektorów okręgowych nie zmniejszyła się bynajmniej po utworzeniu większej liczby okręgów szkolnych. Świadczy najlepiej o tem następujące zestawienie. W ciągu r. 1877/8 wpłynęło do wszystkich rad szkolnych okręgowych razem 59.025 spraw, a zatem w porównaniu z r. 1876/7 o 10.191 czyli o 17.26% więcej. Z tych spraw załatwili urzędnicy c. k.

Wizyta u Edisona.

Ciągła podróż i zajęcia w Nowym Świecie przerwały tok moich sprawozdań dla zbyt łaskawych dla mnie czytelników *Gazety Lwowskiej*. Przestrzeń rozdzielająca nas opóźnia dościsłe listów, jakie w rzadkich chwilach wytechnienia po wcale innej pracy nakreślić jeszcze mogę. Świat co mnie otacza, nie obchodzi ich prawie — świat ten ma tak mało wspólnego z najważniejszymi kwestyami Europy! Zaudziłbym czytelników waszych, rozpiskując się regularnie o tutejszem życiu politycznym, a nawet nie wiem, czy nie nadużyłbym ich cierpliwości, mnożąc i tak już zbyt obfitą liczbę obrazków amerykańskich obyczajów. Zgoła mnóstwo okoliczności przeszkadza mi w utrzymaniu żywej relacyi z łaskawymi czytelnikami *Gazety Lwowskiej*. Zdarza się jednak spotkać w wóbeczde niejedną nowość, a ręka przywykła do pióra i zagrzana pamięcią dawnych względów przychylnych nie może się oprzeć pokusie, aby nie zdać sprawy z tego, co oko widziało.

Podobna okoliczność każe mi dziś pisać po długiej przerwie, spowodowanej podróżą po Irlandyi, przebyciem Oceanu i trawieniem wrażeń, wyniesionych z „wiecznie zielonego Eryna“, któremi chciałbym podzielić się z rodakami, malując kraj bardzo zajmujący, a traktowany dotąd w naszej literaturze jako rodzaj *terra incognita*. Któż u nas lub gdziekolwiek, literatury angielskiej nie wyjmując, pisze podróże po Irlandyi? Traktujemy Papuanów i Hotentotów z większą uwagą, niż jeden z najciekawszych i najromantyczniejszych zakątków europejskich. Myśląc, w jaki sposób wypełnić tę lukę w naszym piśmiennictwie podróżniczem, nie spieszył-

bym się z poczęciem innej pracy, gdyby nowe zdarzenie nie zmusiło mnie prawie do tego kroku. Spotkałem tak dziwny widok i tak dziwnych ludzi temi dniami, że jestem pewny, iż list o nich będzie miał donioślejsze znaczenie, niż zwykłe korespondencye gazetarskie. Oto mogę się podzielić z wami pewnemi, naucecznie oglądanemi rezultatami pracy i talentu słynnego wynalazcy, którego pomysły zajmują cały świat ucwilizowany.

Ledwie stanąłem na Manhattanie*), ledwie wytechnąłem po tarapatach zimowej żeglugi (a była to najcięższa podróż morską, jaką przebyłem w życiu), jeden z moich licznych amerykańskich przyjaciół, znając moje usposobienie nowości chwile, zawiózł mnie do miejsc, którego dziwnie szczegóły zaświadczają niemal wszystko, cokolwiek wschodnia wyobraźnia opisała w *Tysiącu i jednej nocy*. Leży ono ledwie o godzinę podróży koleją od New Yorku, ale ta godzina wydawała mi się nieskończonością; tak niecierpliwie pragnąłem zobaczyć słynnego człowieka i obiecały eksperyment, co miał się odbyć wobec przedstawicieli inteligencyi i kupiectwa amerykańskiej stolicy.

Cel wycieczki nazywa się Menlo Park, i leży przy jednej z nielicznych dróg żelaznych, między New Yorkiem a Filadelfią, w Stanie New Jersey. Jestto wioseczka złożona z pół tuzina drewnianych, żółty lub czekoladową barwą malowanych domów. Dom, do którego spieszyliśmy, jest lepszym od innych, ale nie wyróżnia się od zwykłych, wiejskich pomieszczeń, zajmowanych przez Amerykanów miernego stanu. Trudno pojąć, jak człowiek wiedzy może wytrzymać w tej pustyni. Nikt nie wie też, dlaczego się tam

*) Wyspa, na której New York stoi. Część tej okolicy zwana Brooklyn, stoi na innej wyspie.

usnął, gdyż miasto zdaje się wygodniejszym punktem dla ludzi jego zawodu.

Na skłonie łagodnego pagórku, blisko jego szczytu, w pewnej odległości od owego domu, stoi dom drugi. Zajmuje on środek obszernego podwórza, otoczonego niskim ogrodzeniem. Jestto biały, piętrowy, drewniany budynek, z gankiem z przodu i z tyłu, i przypomina budowę szkołę lub protestancką kaplicę wiejską. Gdyśmy wchodzili do niego, był podobniejszy do kaplicy niż zwykle, albowiem cisnęła się do niego gromadka statecznych, porządnie ubranych ludzi, idących w milczeniu i z powagą, z jaką do kościoła wchodzimy.

W tym budynku znajduje się pracownia wynalazcy, którego zamierzamy przedstawić czytelnikom. O jej rozmiarze da pojęcie wzmianka, iż dom mierzy 28 stóp szerokości i 125' długości. Nawet taki gmach nie wystarcza już uczonemu właścicielowi, i widzimy na podwórzu materyały do dźwignięcia większego, murowanego budynku. W teraźniejszym domu zajmują cały dół najrozmaitsze motory i maszyny, między którymi widzimy kilkunastu pilnie zajętych robotników. Wyglądają oni na ślusarzy lub maszynistów. Trudno by zgadnąć, sądząc z ubioru, kto tu jest majster. Goście oglądają się też po pracowni, szukając okiem pana. Gospodarz wychodzi też niebawem z po za wielkiej maszyny. Twarz jego ma jeszcze wyraz młodzieńczy. W dokładniejszym jednak świetle widzimy na niej niezliczone, śnieć troską i pracą myśli wryte zmarszczki, które mówią wyraźnie, iż człowiek ten postarzał się przedwześnie. Ciemne włosy, spadające bezładnie na czoło, potwierdzają ten domysł, bo srebrne nitki zasiały się gęsto między niemi. Ręce jego są poplamione kwasem, a suknie zniszczone. Te suknie nigdy nie miały zresztą pretensyi do elegancyi. Łada czeładnik ubiera się lepiej. Ich właściciel wygląda na cze-

ładnika ślusarskiego, i okazuje też odpowiednią niezgrabność w obejściu z wysokimi gośćmi.

Ma on rysy wybitne, czoło nie bardzo wysokie, oczy przenikliwe, siwe, nos dość szpetny i nieregularne zęby. Najczęściej spogląda, jakby nie widział rzeczy naokoło, ale szperał gdzieś daleko, w świecie dla nas niewidomy. Nagle oknie się, i przypomniałszy sobie obowiązek gospodarza, uśmiecha się do nas serdecznie. Jego trywialne oblicze przybiera miły wyraz, a z jego oczu bije szczerze i uprzejmość. Ow uśmiech spędza chmurę, co wisiała na czole zamyślonem. Wtedy człowiek ten przestaje być starym, i przypomina słusznego, niezgrabnego, wesołego chłopa. Uśmiech nie trwa długo... zmarszczki wracają na czoło... wynalazca postarzał się o lat 20 i znów utonął w własnych, pracowitych myślach.

Tak się przedstawia Tomasz A. Edison, wynalazca tyłu osobliwości, urodzony w roku 1847. Istny typ amerykańskiego samouka, który całą samowiedzę i powodzenie zawdzięcza wrodzonym talentom i własnej pracy, a którego geniusz zmierza wciąż ku odkryciom mechanicznym.

Kto, jak ja, znał Edisona tylko z rozgłosu, zdobytego przez *fonograf*, spotkał w pracowni mnóstwo niespodzianek, albowiem większa część jego sprzętów składa się z instrumentów niemiętej oryginalnych jak fonograf, a twórcą ich jest ten sam Edison. Co krok spotykam niezrozumiałe dla mnie instrumenty. Tu leży *megafon*, o którym powiada wynalazca, iż za jego pomocą słyszy szepoty w wiosce na dole. Ludzie uzbrojeni takimi aparatami mogliby rozmawiać, chociażby ich rozdzielała milowa przestrzeń. Aparat ma swą niekorzyść — zbiera każdy, najciszy ton, i obok rozmowy donosiłby uchu chaos rozmaitych szmerów i hałasów. Dalej widzimy in- del *aerofonu*, czyli instrumentu,

ju, w pobliżu Zimowego Pałacu. Kończąc przechadzkę wszedł cesarz na trotuar przylegający do gmachu sztabu gwardyi petersburskiego wojennego okręgu i puścił się w kierunku od Piewczeskiego mostu ku wielkiemu placowi zamkowemu. W tym czasie z poza rogu przeciwnej strony gmachu wyszedł człowiek wcale przyzwoicie ubrany, w rządowym uniformie i czapeczce uniformowej na głowie i szedł trotuarem naprzeciw cesarza. Felczer Majman, stojący w bramie gmachu sztabowego, krzyknął na nieznanego, który się ośmielał iść wprost naprzeciw Jego cesarskiej Mości, ale ten nie zwracając uwagi na to ostrzeżenie, ustąpił w milczeniu z trotuaru i szedł dalej w tym samym kierunku. Zrównawszy się z cesarzem, złoczyńca stanął frontem i ukłonił się uchyłając czapeczki. Jego Cesarska Mość raczył miłościwie odpowiedzieć na ukłon. W tej chwili złoczyńca sięgnął szybko do kieszeni swego paltota, wyjął rewolwer i strzelił do cesarza. Ruchy złoczyńcy nie uszły uwagi Jego Ces. Mości. Najj. Pan postąpiwszy kilka kroków naprzód, raczył następnie nawrócić i szybko krokiem podążył przez plac sztabu gwardyi w kierunku pałacu ks. Gorczakowa. Zbrodniarz puścił się za uchodzącym monarchą i dał jeszcze trzy strzały jeden po drugim. Wszystko to stało się w czasie daleko krótszym, niż to wyrazić można słowami. Zaraz do pierwszych wystrzałów rzucił się na zbrodniarza stojący w bramie sztabu naoczni świadkowie zbrodnicygo zamachu, felczer Majman, podoficer Grygoriew i litograf Lejbowicz, tudzież policyanci straży ochronnej i przełodnie. Złoczyńca zdołał jeszcze raz wystrzelić do otaczających go osób i zranił lekko w szyję jednego ze straży. Lud z wściekłością rzucił się na zbrodniarza, który uszedł śmierci jedynie dzięki energicznej interwencji policyi. Nie stawiając on żadnego oporu, żeby miał ściśnięte a na ustach pojawiła się pianą. Tymczasem Najj. Pan przy pomocy oficerów, którzy nadbiegli, raczył wsiąść do nadjeżdżającej karety dworskiej i odjechał do zamku. Następnie opis powinszowań w pałacu, owacy ludu i nabożeństw dziękczynnych. O godzinie 2-giej udał się cesarz w powozie do katedry kazańskiej. Lud na ulicach witał go grzmiącemi hurra!

Miejsce zamachu ścigało przez cały dzień tłumy ciekawych. Powszechną uwagę zwracały ślady kuli na ścianie gmachu sztabu. Kula uderzywszy o ścianę oderwała w jednym miejscu sztukaturę a potem odbijając się zrobiła dwa dość znaczne rysy. O osobie sprawcy pisza *Pet. Wiedom.*, że jest to męczyzna słusznego wzrostu, chudy z długimi włosami blond i małemi wąsikami. Przed naczelnikiem miasta zeznał, że się nazywa Iwan Osipowicz Sokolow i że przyjechał z prowincyi, gdzie służył w jednym z zakładów ministerstwa skarbu. Na dalsze pytania o miejscu zamieszkania, o spółników, celu zamachów i t. p. złoczyńca wzbraniał się dać odpowiedzi, nadmieniając tylko, że nie ma czasu dawać wyjaśnień, że postępek jego sądzić będzie potomność i t. p. Przy rewizyi nie znaleziono przy nim z początku nic podejrzanego, tylko nieodpowiedni ubiór uderzał, gdyż wierzchnia odzież była nowa i czysta, biczelnia zaś stara i brudna. Inne szczegóły o sprawcy znane są z telegramów.

Temi dniami otrzymał *Kurier Poznański* z Rzymu ze strony prywatnej, lecz jak twierdzi, wiarogodnej, wiadomość, iż układy między Stolicą apostolską a Berlinem miały w ostatnich czasach pozyskać kierunek pomyslny i zbliżyć się ku załatwieniu. Bliższych szczegółów dziennik ten nie podaje. *Germania* mówi, że nie znając źródła doniesienia, zostawia *Kurierowi* zupełną odpowiedzialność, ale ma powód do mniemania, że stan układów nie tak jest pomyslnym, czemu też odpowiada zachowanie się rządu w kraju, gdzie nie można dopatrzeć się żadnego złagodzenia, owszem utrzymywać trzeba przeciwnie, a przeto trudno brać za złe, jeśli pod tym względem przeważa pesymizm.

Z Londynu donoszą o nowym prowokacyjnym postępku wicekróla Egiptu. Nowy gabinet egipski kazał naczelnikowi poczty zatrzymać broszury, które zawierają w sobie sprawozdanie komisji ankietowej. Naczelnik poczty protestował przeciw temu rozkazowi i uadmielił, że po takim kroku nie mógłby zalecać rządowi europejskim zwinięcia ich urzędów pocztowych w Egipcie. Raport bowiem komisji rzeczonyj przemawia za redukcją procentów i naznacza bankructwo Egiptu od kwietnia 1878.

Generalny gubernator wschodniej Rumelii generał Stołypin i były gubernator Adrianopola gen. Mołostow przybyli do Tirnowy, aby z ks. Dondukowem porozumieć się w sprawie bliskiej ewakuacyi wschodniej Rumelii. Według podania gen. Stołyпина rozpocznie się ewakuacja tej prowincyi dnia 3 maja a w przeciągu 3-4 tygodni będzie

ukończoną. W kołach rossyjskich panuje jednak mniemanie, że ewakuacja rozpocznie się co najprędzej dopiero w połowie lipca. Gen. Stołypin zapewnia, że w milicyi bułgarskiej po dokonanej ewakuacyi nie pozostanie ani jeden oficer rossyjski, a luki ztąd powstałe zapełnione będą oficerami francuskimi, włoskimi i innymi.

O przybyciu deputacyi albańskiej do Rzymu pisze korespondent *Polit. Corr.* pod dniem 14 kwietnia: „Wysłana przez albańskie zgromadzenie notablów deputacya złożona z Abdala Beja i Mehameda Ali Beja, przybyła do Rzymu i była przyjmowana przez prezydenta ministrów i tymczasowego ministra spraw zewnętrznych, pana Depretisa i generalnego sekretarza hrabiego Torniellego. Deputowani albańscy odwołując się na zasadę narodowości założyli protest przeciw przyłączeniu Epiru do Grecyi, i prosili rząd włoski, aby zechciał popierać ten protest. Przemawiali zaś przy tej sposobności w bardzo energicznym tonie. „Dobrowolnie, mówili, nie zgodzimy się nigdy na połączenie z Grecyą. Grecy nigdy nie pozwolili nad nami, ale przeciwnie my rządiliśmy nimi. Posiadamy 37.000 dobrze uzbrojonych mężów, gotowych każdej chwili do obrony ojczyzny, a gdyby nam przyszło walczyć z samymi Grekami, to prędzej stanęlibyśmy w Atenach aniżeli oni w Janinie; niech więc będzie nam wolno samym porachować się z Grekami.“ Hrabia Tornielli zalecał deputacyi umiarkowanie i poszanowanie dla neutralności Europy, i skończył z tej sposobności, aby oświadczyć, że Włochy trzymają się ściśle postanowień traktatu berlińskiego, nie pozwolą pod żadnym warunkiem na naruszenie lub obejście tych postanowień. Albańczykom nie pozostawiono najmniejszej wątpliwości co do tego, o ile mogą liczyć na poparcie Włoch. Ztąd uda się deputacya albańska do Paryża, aby i tam prawdopodobnie z takim samym skutkiem założyć protest.“

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 17 kwietnia. W Izbie deputowanych toczyła się dalej rozprawa budżetowa. Załatwiono budżet ministerstwa spraw wewnętrznych i pokrycie budżetu ministerstwa obrony krajowej i oświecenia aż do tytułu 12 włącznie. W ciągu rozprawy minister Horst oświadczył, że komisya dla ustawy wojskowej zajmuje się kwestyą prawnych postanowień o rodzinach rezerwistów na wypadek mobilizacyi. Jeszcze na tej sesyi oczekiwać należy projektu ustawy w tej sprawie. Przy pozycyi: statystyka w budżecie oświecenia wstawiono wyższą kwotę 74.000 zł. Komisya wносиła 72.000 zł. Dr. Czerkawski podniósł, że nie wprowadzono w życie ustawy sejmowej galicyjskiej o nadzórze szkolnym. Minister Stremayr odpowiedział, że wykonano tę ustawę, o ile to możliwym było w ramach budżetu. Odesłano do komisji budżetowej wniosek dr. Czerkawskiego, aby koszta nauki religii w szkołach ludowych przyjęte zostały na fundusz religijny.

Wiedeń, 17 kwietnia. *Pol. Cor.* donosi z Konstantynopola: Projekt mięszanej okupacyi jest jeszcze ciągle przedmiotem rokowań gabinetów. W razie wykonania projektu, co zawsze jest jeszcze możliwym, Rossya wzięłaby udział w okupacyi po terminie wymarszu. W przeciwnym razie na pewne oczekiwać należy, że zgodnie z nadzieją wszystkich mocarstw Rossya sumiennie dotrzyma traktatowego terminu ewakuacyi.

Z Cetynii donosi *Pol. Corr.*, że księżna Czarnogórska powiła syna.

Z Belgradu donosi *Pol. Corr.*, że pogłoska o zamachu na życie księcia Milana w Niżu wrękomo petardą wykonanym, jest najzupełniej nieuzasadniona. W kołach serbskich mówią, że rząd serbski zamierza podwyższyć taryfę cłową dla przemysłu austriacko-węgierskiego.

Tryest, 17 kwietnia. Rada miejska sprawdziła wszystkie wy-

bory z miasta i terytorium tryesteńskiego.

Berlin, 17 kwietnia. Konferencya delegatów niemieckich miast portowych uchwaliła wystosować do parlamentu petycję, w której oświadcza się przeciw opłacie cłowej od zboża, żelaza i drzewa a natomiast w zasadzie zgadza się na cła finansowe. Cło od kawy, herbaty, tytoniu, słoniny, słołu i nafty uznana konferencya za wysokie.

Petersburg, 17go kwietnia. *Agence russe* donosi, że nieprawdziwą jest pogłoska, jakoby Rossya żądała zwołania konferencyi.

Petersburg, 17 kwietnia. *Nowoje Wremia* donosi: Pod przewodnictwem Wałujewa utworzona została osobna komisya dla obmyślenia nadzwyczajnych środków zaradczych z powodu zbrodniacznych zamachów. Pomiędzy środkami przez komisję już poruszonymi, znajduje się także projekt ustanowienia dwunastu nadzwyczajnych gubernatorów generalnych.

Bruksela, 17 kwietnia. W kopalniach Agrappe pod Fremeries wybuchła eksplozja gazów. W kopalni znajdowało się 240 robotników. Jest obawa, że wielu zginęło.

Marsylia, 17 kwietnia. Dzienniki donoszą: Wielu oficerów rossyjskich, bawiących na urlopie w Nicei, Monaco i Marsylii powołano do armii, co stać ma w związku z zarządzeniami wojskowemi, zamachem na cara spowodowanemi.

Londyn, 17 kwietnia. Derby wystąpił z towarzystwa konserwatystów w Lancashire i oznajmił stronnictwu konserwatywnemu, że stanowczo je opuszcza.

W Izbie gmin Northcote oświadczył, że w Afganistanie nie zarządzono dalszego marszu wojsk. O przesileniu egipskiem są tylko telegraficzne informacje. Relacye nadejdą z końcem tygodnia. Anglia nie apelowała do sułtana i nie zobowiązywała się do jakiegokolwiek akcyi wspólnej z Francyą. Jednakże nastąpiła wymiana zdań z Francyą. Wkrótce Izba dowie się, czy i jakie kroki są potrzebne. Dalej oświadczył Northcote, że nie można powiedzieć, iż plan mięszanej okupacyi wschodniej Rumelii został całkiem zamknięty. Powstały kwestye w tej sprawie, a uwaga zwróciła się w inny kierunek.

Wiedeń, 18 kwietnia. (*Tel. pr.*) Z Petersburga donoszą *Deut. Ztg.*, że w tem mieście i w Moskwie odbywają się systematycznie zorganizowane policyjne rewizye podejrzanych domów. Policya szuka drukkarni tajnych i nihilistów. Wyznaczono wysokie nagrody za każde doniesienie. Także i w budynkach szkolnych odbywają się najściślejsze rewizye. Oczekują rychłego ogłoszenia stanu obłączenia.

Wiedeń, 18 kwietnia. (*Tel. pr.*) Wczoraj Izba deputowanych bez rozprawy przyjęła pozycyę wydatków na biskupstwo krakowskie. Minister spraw wewnętrznych wniósł kredyt dodatkowy w kwocie 21.000 złr. na stłumienie zarazy bydłowej w Galicyi a minister skarbu zażądał dodatkowego kredytu w kwocie 4.700 złr. na roboty około mostu na Sanie w Przemyśle.

Wiedeń, 18 kwietnia. (*Tel. pr.*) Z Londynu donoszą do *Nowej Presse*, że wicekról egipski w rozmowie z korespondentem *Times* oświadczył, iż wszystkie trudności obecnego przesilenia datują się od czasu pierwszego sprawozdania ankiety. Komisya ankietowa wbrew radzie wicekróla zacią-

gnęła pożyczkę zamiast oddać wierzycielom ziemię. Krajowych ministrów zastąpiono mniej zdolnymi cudzoziemcami, notablów egipskich znieważono, żywiol miejscowy ignorowano i lekceważono. Sam wicekról, choć go także ignorowano, wspierał w lojalny sposób gabinet, aż nareście cały lud uczuł straszne skutki takiego gospodarstwa, i pod wpływem oburzenia na Europejczyków domagał się usunięcia cudzoziemskiego gabinetu. Wicekról gwarantuje publiczny spokój i porządek, dopóki będzie rządził przy pomocy narodowego stronnictwa.

Presse donosi z Pragi, że ministerstwo spraw wewnętrznych zażądało od czeskich starostw nadesłania do 10 maja wykazów pojedynczych grup wyborczych, celem rewizyi ordynacyi wyborczej.

Peszt, 18 kwietnia. (*Tel. prywat.*) Nowe powodzie grożą w okręgu inundacyjnym rzeki Czarnego i Białego Körösu. Stan wody Marosza bardzo groźny.

Paryż, 17 kwietnia. Wschodnio-rumelscy delegaci byli dziś u Gambetty. Wieczorem odjeżdżają do Anglii.

Rzym, 18 kwietnia. Przybyła tu deputacya epiroteka złożona z trzech członków, celem zanieśienia protestu przeciw deputacyi albańskiej.

Londyn, 18 kwietnia. W Izbie niższej postawił Dartwright wniosek, domagający się przeprowadzenia postanowień kongresu w kwestyi greckiej. W ciągu rozpraw oświadczył Northcote, że rokowania w tej sprawie są w dalszym toku, a rząd nie jest pozbawiony nadziei pomyslnego rezultatu. W razie, gdyby pozostawała już tylko droga medyacyi, rząd gotów jest wziąć w niej udział. Wniosek Dartwrighta odrzucono.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 17 kwietnia 1879, godz. 2. min. 30. Losy kredytowe 166.50. Węg. akcyje kredyt. 233.60. Akcyje anglo-austr. 110.75. Akcyje banku Union 75.—. Akcyje kolei Karola Ludwika 235.80. Akcyje kolei północnej 218.25. Akcyje kolei południowej 67.25. Akcyje kolei Alfold 128.50. Akcyje kolei Elzbiety 179.—. Akcyje kolei Lwow-Czerniow. 128.25. Akcyje kolei węg. północno-wschodniej —.—. Akcyje kolei Rudolfa —.—. Akcyje kolei Albrechta —.—. Węg. oblig. państw. w zlotie 69.75. Galic. oblig. indemn. 88.—. Losy z r. 1864 153.75. Akcyje kolei siedmiogrodzkiej —.—. Akcyje banku obrotowego —.—. Losy tureckie 20.25. Akcyje kolei węg.-galic. —.—. Akcyje kolei państwowej 266.—. Akcyje banku związkowego 116.50. Rubel papierowy 1.14.—. Wiedeńskie losy 113.—. Węgierskie losy 98.—. Mark. niemiecki 57.55. Węgierska renta 89.—. Usposobienie silne.

Wiedeń, dnia 17 kwietnia, godzina 5 minut. 55. Akcyje kredytowe 247.80. Anglo-Austr. —.—. Unionsbank —.—. Kolej Karola Ludwika 236.50. Południowa —.—. Renta pap. 65.27. Rubel papierowy —.—. Gal. listy zastawne 93.20. Gal. listy indemnizacyjne —.—. Mark niem. —.—. Gal. bank rustykalny 94.—. Losy z r. 1860 —.—. Napoleonsdor 9.33 1/2. Usposob. bardzo silne.

Wiedeń, dnia 18 kwietnia, godz. 10 minut 40. Akcyje kredytowe 248.50. Anglo-austr. 113.30. Akcyje banku Union 78.—. Kolej Kar. Ludw. 237.—. Południowa 68.50. Napoleonsdor 9.33.—. Rubel papierowy —.—. Renta pap. —.—. Galic. bank hip. —.—. Gal. oblig. indemn. —.—. Gal. listy zastaw. banku włośc. —.—. Losy z r. 1860 —.—. Usposobienie ożywione.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łoziński.

Zaproszenie do przedpłaty

Przedpłata na „Gazetę Lwowską“ wynosi za II ćwierćrocze w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; za miesiąc kwietnia w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

Pomieszkawie letnie zaraz do najęcia:

Dworek w ogrodzie, zawierający 5 pokoi z wszelkimi dodatkami i wygodami w realności lic. 4 droga Wulecka zaraz za **Próbna**. (2641 1-4)

L. 530. (2477 3-3)

Konkurs.

Na podstawie uchwał Towarzystwa galic. kasy oszczędności dnia 22 marca 1879 powziętych. Dyrekcya ogłasza konkurs na dwie posady stałe: jedną **Sekretarza** połączoną z roczną płacą 1.600 zł. i dodatkiem aktywalnym 360 zł., druga **Rewidenta** z płacą roczną 1.300 zł. i dodatkiem aktywalnym 300 zł.

Podania o te posady mają być wniesione do Dyrekcji galic. kasy oszczędności do końca kwietnia r. b., przyczem zauważa się, że na wypadek udzielenia takowych urzędnikom należącem już do etatu gal. kasy oszczędności, będą obsadzone także posady przez to udzielenie opróżnione, tudzież że wstępujący dopiero urzędnicy do etatu galic. kasy oszczędności otrzymają posadę w pierwszym roku prowizoryczną, a odpowiedziawszy oczekiwaniom Dyrekcji, będzie takowa zmieniona na stałą.

Z Dyrekcji galic. kasy oszczędności we Lwowie dnia 7 kwietnia 1879.

SZEMATYZM

Królestwa Galicji i Lodomerji z wielkimi księstw. Krakowskim

na rok
1879

nabyć można po cenie **2 zł. 60 ct.** w Ekspedycji

„Gazety Lwowskiej.”

Zamieszczeni zechcą przesłać **2 zł. 70 ct.** z których przypada 10 ct. na opakowanie i list frachtowy.

Szematyzm przesyłamy tylko za uzyczeniem należytosci z góry. Za pobraniem należytosci nie przesyłamy Szematyzmu.

Jedynie czyste i bez dodatku krochmalu
sławne wiedeńskie

DRÓZDZE

z fabryki St. Marx.

AD. IG. MAUTNERA I SYNA.

Konkurencya usiłująca osiągnąć tak doskonały wyrób suchych drożdży bez krochmalu, okazała się do dziś niemożliwą. — Wyrób ten jest wyłącznie tajemnicą sławnej fabryki. Dla tego też mimo że o kilka centów wyrób droższy, pieczywo wyrabiane z drożdży sławnych pp. Mautnerów, jest ni-ocenione i nieprześcignione w porównaniu z fabrykatami na innych drożdżach p-wiatłoni.

Na święta wielkanocne wysyłam 400-500 takich posyłek pocztą, a to ażeby świeżość zachowały, w jednym dniu. Upraszam przeto wiele Szanowną moją klientelę o wczesne zamówienia, by można wygotować piernik ekspedyce, a tem samem znacznie ułatwić wysyłkę. (1804 10-?)

KAROL BAŁLABAN Lwów.

Dobra ziemskie

Boryszkowiec i Bielowiec

w powiecie Borszczowskim położone, należące do domu św. Kazimierza Sióstr Miłosierdzia we Lwowie, są z wolnej ręki do sprzedania.

Dobra te mają w rolach 1669 morgów, w pastwiskach i łąkach 448 morgów, w lasach 387 morgów, znajduje się w nich gorzelnia, trzy karczmy, dwa młyny i odpowiednie budynki gospodarsze.

Bliższych wiadomości można zasięgnąć u Sióstr Miłosierdzia w Krakowie pod Nr. 126 przy ulicy Warszawskiej. (1959 6-2)

Wysła dopiero z druku

Księga Duchów

zawierająca zasady nauki duchowniczej: O nieśmiertelności duszy, o naturze duchów i ich stosunkach z ludźmi, o prawach moralnych, o życiu doczesnem, o życiu przyszłym i o przyszłości ludzkości, podług wiadomości udzielonych kilku pośrednikom przez duchy wyższe, zebrał i uporządkował:

ALLAN CORDEE

tłumaczenie polskie podług 22go wydania francuskiego (8vo 463 str. druku).

Cena egzemplarza **3 zł. w. a.**

RZECZYWISTOŚĆ

W. OROOKES'A

członka Tow. król. w Londynie.

(O cudownych, psychofizycznych zjawiskach)

Tłumaczenie polskie.

Cena **30 ct.**

Nabyć można u nakładcy

Franciszka Głodzińskiego

Lwów, plac Maryacki 1. 7.

(2544 2-6)

WYKAZ

Zmian terytoryalnych

w okręgach sądowych i politycznych Galicji

zarządzonej

z dniami 1 sierpnia 1878.

nabyć można po cenie **15 ct. w. a.**

a z przesyłką pocztową **18 ct. w. a.**

w Ekspedycji

Gazety Lwowskiej.

Odwar zdrowia Lemaire'a, przepisywany przez najznakomitszych lekarzy świata całego, leczy w zupełności zatwardzenie, hemoroidy, hysteryję, podagrę, migrenę uderzenia do głowy. P. professor Ménière tak się wyraża do swych uczniów, w wykładzie swoim w szkole medycznej Paryskiej: « Sam przepisyuję i panom szczególnie zalecam **Odwar Zdrówia Lemaire'a**, w zatwardzeniach uporczywych, etc. »
Skład główny: w aptece przy ulicy Grammont, 14, w Paryżu. — We Lwowie, w aptece p. KRZYŻANOWSKIEGO, obok Brygidek; — w Krakowie, w aptekach pp. TRAUCCYŃSKIEGO i RUDYKA; — w Poznaniu, u Dra MANKIEWICZA i we wszystkich znaczniejszych aptekach.

Ogłoszenie licytacji.

(2664 1-3)

Oddział zastawniczy galicyjskiego BANKU kredytowego ulica Jagiellońska 1. 3 (dom własny)

podaje do ogólnej wiadomości, iż zapadłe do dnia 28go lutego 1879 r. zastawy w dniach 7 i 8 maja 1879 r. w godzinach od 9 do 3 przez publiczną licytację (w myśl §. 59) najwięcej dającym za gotówkę sprzedane zostaną.

Równocześnie wzywamy właścicieli kwitów przedawnionych, by się o podniesienie możliwych nadwyżek licytacyjnych zgłosili zechcieli, ponieważ takowe stosownie do § 26 Regulaminu oddziału zastawniczego po upływie trzech lat przepadają.

Lwów dnia 18 kwietnia 1879.

Galicyjski Zakład zastawniczy i kredytowy we Lwowie w gmachu teatralnym

zawiadamia członków swoich, że dnia **18 maja 1879** o godzinie 10tej rano odbędzie się

Walne Zgromadzenie

członków

Galicyjskiego

Zakładu zastawniczego i kredytowego

Porządek dzienny.

1. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności za 1szy peryod istnienia Zakładu, t. j. za czas od 15go czerwca 1877 do 31go grudnia 1878, oraz przedłożenie bilansu za czas powyższy (§. 19).

2. Sprawozdanie komisji rewizyjnej i wniosek o udzielenie Dyrekcji absolutorium z czynności i rachunków za czas od 15 czerwca 1877 do 31 grudnia 1878 (§. 22).

3. Wniosek komisji rewizyjnej w sprawie rozdziału czystego zysku za czas od 15 czerwca 1877 do 31 grudnia 1878.

4. Wybór 3 członków Dyrekcji (§. 35).

5. Wybór 1 członka komisji rewizyjnej i 1 zastępcy.

6. Wnioski Dyrekcji w sprawie zmiany statutów i regulaminu.

7. Sprawy bieżące.

Lwów 16 kwietnia 1879.

DYREKCJA

Kazimierz Gamrat. Józef Kruszewski.

(2626 1-3)

G. k. uprzyw. Galicyjski akcyjny Bank hipoteczny.

Jedennaste zwyczajne

Walne Zgromadzenie Akcjonaryuszów

e. k. uprzyw.

Galic. akcyjnego Banku hipotecznego

przyjęło do wiadomości sprawozdanie Rady nadzorczej z czynności i o stanie Banku, zatwierdziło przedłożony bilans i udzieliło Zarządowi Banku absolutorium za rok 1878, a zatwierdziwszy wypłaconą akcjonaryuszom dnia 1 stycznia 1879 zaliczkę na dywidendę po zł.

10 na akcyę, ustanowiło ze zwyżki zysków z roku 1878

superdywidendę po 15 zł. na akcyę

Do Rady nadzorczej zostali ponownie wybrani:

Kazimierz hr. Dzieduszycki. Kazimierz Tchórzniński.

zaś w miejsce s. p. Dr. Juliusza Kolischera wybrany

Dr. Franciszek Smolka

Lwów 16 kwietnia 1879.

Dyrekcya.

(Przedruk nie będzie odpłatny. (2647 3)

KANTOR WYMIANY

e. k. uprzyw. galic.

Akcyjnego Banku Hipotecznego

kupuje i sprzedaje

wszystkie efekta i monety

pod warunkami najprzewilaszniejszymi.

6% LISTY HYPOTECZNE,

które według prawa z dnia 1 lipca 1868 (Dz. p. P. XXXVIII, Nr. 93) i najwyższego post. z dnia 17 grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, popularnych, kaucyj i małżeńskich wojskowych, na kaucye i wadya, — są w temże kantorze do nabycia.

Wszystkie polecenia z prośbą o wykonanie się bezwzględnie po kursie dziennym, bez dalszego przewyż.

(2651 6-6)